

MUSEU
D'ART CONTEMPORANI
DE BARCELONA

La presentació del Fons Xavier Miserachs coincideix amb l'exposició *Miserachs Barcelona*, que estarà oberta fins al 27 de març de 2016

A.XMI, el Fons Xavier Miserachs

CONVERSA INAUGURAL: **DIJOUS 12 DE NOVEMBRE, A LES 19 H**

JORGE BLASCO, ENRIC FARRÉS DURAN I MAITE MUÑOZ

DATES: 12 DE NOVEMBRE DE 2015 AL 27 DE MARÇ DE 2016

L'any 2011 el MACBA va rebre en comodat l'arxiu Xavier Miserachs, format per uns 60.000 negatius, 20.000 transparències, 2.500 fulls de contacte, correspondència i altres documents vinculats a la trajectòria professional del fotògraf, que es va estendre de 1954 a 1998.

La mostra **A.XMI**, títol extret del codi d'identificació del Fons Xavier Miserachs a l'Arxiu del MACBA, presenta al públic **una selecció d'imatges fotogràfiques, documents, llibres i revistes del Fons, així com un recorregut pel procés de treball que el Centre d'Estudis i Documentació MACBA ha portat a terme per incorporar, catalogar i difondre aquest important conjunt.**

Entre els documents exposats, destaquen aquells que han donat lloc a alguns dels fotollibres més rellevants de la història de la fotografia al nostre país: *Barcelona, blanc i negre*, *Costa Brava Show* i *Los cachorros*.

A més d'aquests projectes, la mostra vol fer visible la varietat d'àmbits en els quals Xavier Miserachs va desenvolupar la seva obra. S'hi inclouen, doncs, els nombrosos encàrrecs publicitaris i editorials, la intensa producció de treballs de fotoperiodisme com a corresponsal, els retrats de caràcter privat i de personalitats de la vida social i cultural, la fotografia de la vida quotidiana tant de la burgesia com de les classes treballadores, així com les seves incursions en la realització cinematogràfica.

Amb la voluntat d'afavorir la difusió i la preservació d'aquest material, una part significativa de les imatges fotogràfiques ha estat digitalitzada i es pot consultar en els espais de lectura de l'exposició. La totalitat del Fons està disponible per a la seva consulta a l'Arxiu i la Biblioteca del Centre d'Estudis i Documentació MACBA.

Aquesta mostra s'inaugurarà amb una conversa entre Jorge Blasco, Enric Farrés Duran i Maite Muñoz, que compartiran les seves experiències i visions sobre el tractament, classificació i usos

de l'arxiu en el context del museu d'art contemporani partint del cas del Fons Xavier Miserachs.

El Fons Xavier Miserachs 1954 – 1998

El Fons que Xavier Miserachs va reunir al llarg de la seva vida professional es troba **dipositat des del 3 de febrer de 2011 al Centre d'Estudis i Documentació MACBA**. El fons està format per 80.000 imatges fotogràfiques: unes 60.000 en tires de negatius i unes 20.000 en diapositives o transparències, així com 2.500 fulls de contacte, documentació administrativa i alguns quaderns de notes. Un patrimoni que recull 44 anys d'activitat (de 1954 a 1998) i està estructurat en sèries que han donat lloc a **alguns dels fotollibres més importants de la història de la fotografia al nostre país: *Barcelona, blanc i negre, Costa Brava Show i Los cachorros***, a més de nombrosos reportatges de viatges.

Amb l'objectiu de conservar, catalogar i investigar una quantitat de material tan ingent, la família Miserachs va dipositar al Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) l'arxiu personal de Xavier Miserachs (Barcelona, 1937-1998), que és sens dubte un dels grans mestres de la fotografia espanyola. Tot això **es complementa amb els fulls de contacte originals de *Barcelona, blanc i negre***, que el fotògraf va regalar a la historiadora Maria Dolors Tapias el 1991 en agraïment a la seva col·laboració en l'ordenació dels negatius de l'arxiu i que ella va voler dipositar també al Museu a fi que s'integressin en la resta de materials.

El dipòsit de l'Arxiu Miserachs respon a un dels objectius del Centre d'Estudis i Documentació MACBA: conservar el patrimoni artístic del període dels anys cinquanta i seixanta del segle XX, una època en què van sorgir diversos focus de l'avantguarda fotogràfica a Catalunya i Espanya. El primer pas en aquesta tasca fou la integració en els seus fons dels documents personals del crític de fotografia Josep Maria Casademont (Barcelona, 1928-1994), que va ser precisament l'animador més destacat de l'escena fotogràfica barcelonina de l'època. Casademont va encunyar el concepte de «nova avantguarda» en la fotografia espanyola i va dirigir la Sala Aixelà, que el 1959 va dedicar una assenyalada exposició a Xavier Miserachs, Ricard Terré i Ramon Masats.

Xavier Miserachs va reunir el fons al llarg de la seva vida professional. Als anys setanta l'arxiu es va inundar i es va fer malbé una part dels materials. Cap a finals dels vuitanta, ell mateix va organitzar els negatius i els fulls de contacte amb l'ajut de la historiadora Maria Dolors Tapias Gil, tasca per la qual ella va rebre en obsequi els fulls de contacte originals per al fotollibre *Barcelona, blanc i negre*. L'ordenació de l'arxiu resultant d'aquell procés s'ha mantingut fins a l'actualitat.

Després de la mort del fotògraf, el fons va passar a ser custodiat i gestionat per les seves dues filles, que van heretar també els drets d'exploració i l'exercici dels drets morals de l'autor. A finals de l'any 2009, el Centre D'Estudis i Documentació MACBA es va posar en contacte amb les dues hereves. Va començar així un procés que va culminar el 3 de febrer de 2011 amb la signatura d'un conveni de dipòsit a 25 anys i el trasllat de l'arxiu a la seu del Centre d'Estudis.

Sobre Xavier Miserachs

Xavier Miserachs va néixer a Barcelona el 12 de juliol del 1937. Fill de Manuel Miserachs, metge hematòleg, i de Montserrat Ribalta, bibliotecària, durant la seva adolescència va entrar en contacte amb la fotografia a l'Institut Tècnic Eulàlia, al costat dels seus companys d'estudis, els germans Ramon i Antoni Fabregat. El 1952 es va fer membre de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya, on va conèixer Oriol Maspons, amb qui va iniciar una amistat que va durar tota la vida. El 1954, a l'edat de disset anys, va guanyar el I Trofeu Luis Navarro, atorgat pel II Saló Nacional de Fotografia Moderna de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya. Aquest mateix any va començar els estudis de medicina, que va abandonar a l'últim curs per dedicar-se plenament a la fotografia.

El 1957 hi va haver la primera de les dues exposicions —ja clàssiques— que van reunir fotografies de Xavier Miserachs, Ricard Terré i Ramon Masats, a l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya a Barcelona, a la seu d'AFAL a Almeria i a la Real Sociedad Fotográfica de Madrid, uns espais que articulaven els nuclis principals de l'avantguarda fotogràfica espanyola de l'època. Aquella primera exposició va marcar l'inici del que el crític barceloní Josep Maria Casademont va anomenar la «nova avantguarda» en la fotografia espanyola. Al cap de dos anys, el 1959, es va presentar la segona exposició del trio Terré-Miserachs-Masats, a la Sala Aixelà de Barcelona, inaugurada feia poc i dirigida per Casademont.

El 1961, després d'acabar el servei militar, Miserachs va crear el seu estudi, des d'on va alternar encàrrecs com a fotògraf professional amb la realització de les fotografies que posteriorment van donar lloc als seus emblemàtics fotollibres de la dècada dels seixanta: *Barcelona, blanc i negre* (Aymà, 1964), *Costa Brava Show* (Kairós, 1966) i *Los cachorros* (Lumen, 1967), obres fonamentals de l'avantguarda fotogràfica de l'època. Entre les influències que més impacte van tenir en el seu treball destaquen l'obra del fotògraf William Klein i els seus llibres de ciutats, en particular el primer, dedicat a Nova York i publicat el 1955. Així mateix, l'exposició *The Family of Man* (1955) va causar en Miserachs, igual que en els seus companys de generació, una profunda impressió que va ser determinant en l'articulació d'una poètica neorealista que representava el trànsit de les classes populars cap al nou entorn metropolità.

Des de finals dels anys seixanta, Miserachs va anar ampliant la seva activitat com a fotògraf per incloure la publicitat, el reportatge i, en nombroses ocasions, la fotografia editorial. A partir del 1966 va començar a viatjar de manera constant, gràcies al seu treball com a corresponsal per a les publicacions *La Actualidad Española*, *Gaceta Ilustrada*, *La Vanguardia*, *Interviú* i *Triunfo*. Amb aquesta última va firmar el 1968 un contracte anual de disponibilitat exclusiva, i hi va publicar reportatges com «París se pregunta: ¿es una revolución?», «De Nanterre a las barricadas», «La primavera en Praga», etc. El 1969 va ser cofundador i primer professor de fotografia de l'escola Eina, i el 1970 la seva activitat es va estendre puntualment al cinema: va ser realitzador i director de fotografia de dues pel·lícules underground, dirigides per Enrique Vila-Matas i Emma Cohen, i aquell mateix any va dirigir i va produir el curtmetratge *Amén, historieta muda*.

En els últims anys de la seva vida, Miserachs es va interessar per l'escriptura amb la voluntat de deixar testimoni de la seva visió de la fotografia, una concepció bel·ligerant cap al que ell entenia com la cultura fotogràfica dominant i les seves institucions. En aquest sentit, destaquen els seus dos últims llibres, *Fulls de contactes. Memòries* (Edicions 62, 1998) i *Criterio fotográfico* (Omega, 1998), apareguts l'any de la seva mort.

Xavier Miserachs va morir el 14 d'agost de 1998, als 61 anys, poc després d'haver rebut, aquell mateix any, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.